

BÜRO YÖNETİMİ VE YÖNETİCİ ASİSTANLIĞI ÖĞRENCİ VE MEZUNLARININ SEKRETERLİK MESLEĞİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Pınar ÖZDEMİR KARACA¹, Öznur AYDINER ÇAKIREL², Yasin ÇAKIREL³

Özet

Bir uğraş alanının ya da işin meslek olarak tanımlanabilmesi için bir takım özelliklere sahip olması gerekir. Bu özelliklerin başında öğretilebilir bilgi birikimi gelmektedir. Sekreterlik, özellikle 20. Yüzyılda, sanayi devriminin etkisi ile organizasyonlar ve işletmelerdeki ihtiyaç sonucu ortaya çıkmış ve yıllar içerisinde öğretilebilir ve aktarılabilir bilgi birikimini de beraberinde yeni yüzyıllara taşımıştır. Bugün üniversite düzeyinde eğitimi verilen sekreterlik mesleğinin tercih edilmesindeki sebepler merak konusu olmaktadır. Öğrencilerin bu mesleği bir kariyer olarak tercih etmelerinin çeşitli demografik özelliklerin etkisine bağlı olarak gelişip gelişmediğinin belirlenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Kırklareli Üniversitesi'nin Meslek Yüksekokullarında Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı okumakta olan öğrenciler ve mezunlar bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır.

Çalışmada katılımcıların, araştırma kapsamındaki demografik özellikleri, BYA bölümünü tercih sebepleri, bölümü tercih sıraları, meslekten beklentileri, mesleğinin geleceği hakkındaki düşünceleri, bölüm değiştirme ile ilgili düşünceleri ve bu düşüncelerinin sebepleri frekans ve yüzde dağılımları ile incelenmiştir. Ayrıca katılımcıların meslek ile ilgili görüşleri çeşitli faktörler aracılığıyla cinsiyet, mezuniyet durumu ve mesleki duruma göre değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sekreterlik mesleği, kariyer

IDENTIFYING THE PERSPECTIVE OF OFFICE MANAGEMENT AND EXECUTIVE ASSISTANCE OF STUDENTS AND GRADUATES ON SECRETARYSHIP

Abstract

In order to identify an activity or a business as a job, it requires certain characteristics. Secretaryship has emerged after industry revolution as a result of the need in organizations and businesses especially in the twentieth century, and it has carried out its educable and transmissible accumulation of knowledge to present day. It has been a matter of curiosity recently, why secretaryship is chosen as university education. The aim of this study is to make clear whether students choose this job as a career depending on the effect of many demographical reasons. The study centers on the students and graduates of Kırklareli University office management and executive assistance departments.

The study looks into the demographical characteristics, reasons why students choose office management assistance department, the order of choice of the department, student expectations from the job, their expectations on the following years of the job, their perspectives on changing their departments, and the reasons of their perspectives have been looked into by frequency and percentages.

¹ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Lüleburgaz Meslek Yüksek Okulu, pinar.ozdemir@hotmail.com

² Arş. Gör., Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, o.aydinercaakirel@kirkklareli.edu.tr

³ Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Lüleburgaz Meslek Yüksek Okulu, yasincakirel@gmail.com

Moreover, the perspectives of the participants about the job have been evaluated by means of many factors according to their sex, graduation condition and vocational condition.

Key words: secretaryship, career.

Giriş

Çağımızda ülkelerin kalkınması için, nitelikli ara insan gücüne ihtiyaç bulunmaktadır. Yalnızca kalkınmakta olan ülkeler değil, aynı zamanda gelişmiş olan ülkeler de çeşitli sektörlerde elde ettikleri verimliliğin, kalitenin ve toplumsal üretkenliğin sürdürülebilirliği için kalifiye ara insan gücüne ihtiyaç duymaktadır. Ara insan gücü kavramı, işçi ile mühendis, yönetici ve idari personel arasında yer alan kademeyi ifade etmektedir. Ülkemizde ve dünyada belirli mesleklere yönelik ara insan gücü yetiştirmeyi misyon edinmiş, önlisans seviyesinde eğitim-öğretim veren, mesleki ve teknik eğitimin yüksek öğretim düzeyindeki en önemli kurumu Meslek Yüksekokullarıdır (Güvenç, 2008; Akyurt, 2009; Zaman Kılıç ve Gümüşeli, 2010).

Meslek yüksekokullarında 1980-1981 eğitim-öğretim yılında açılmış olan ve sekreter yetiştiren “Büro Yönetimi ve Sekreterlik” bölümleri, 1982 yılından itibaren üniversite bünyesine alınarak önlisans düzeyinde eğitim vermeye başlamıştır. Büro yönetimi ve sekreterlik alanında eğitim veren bu kurumlar; kamu ve özel sektör işletmelerinde hızla gelişen ve değişen iş dünyasının ihtiyaçlarını karşılayabilecek bilgi ve becerilerle donatılmış, bilgisayar ve bilgi iletişim sistemleri kullanımında uzman olan, büro yönetimi ilke ve yöntemlerini profesyonelce kullanabilen, insan ilişkilerinde yetenekli, yazım ve dosyalama tekniklerini bilen, protokol bilgisine sahip, her türlü büro teknolojisini kullanabilen geleceğin sekreterlerini yetiştirmeyi hedeflemektedir (Tengilimoğlu ve Çıtak, 2003; Tuncel, 2007)

Bir yükseköğretim programı olan “Büro Yönetimi ve Sekreterlik” bölümünü seçen bireyler, gelecekteki mesleklerini de bir anlamda seçmiş olmaktadır. İnsan hayatının en önemli dönüm noktalarından birisi olan meslek seçimi, ülkemizde çoğunlukla bireyin hızlı değişimler yaşadığı, kimliğini, kişiliğini bulma aşamasında olduğu ergenlik dönemi içinde gerçekleşmektedir. Bu dönemde gelecekteki tümüyle etkileyebilecek kararlar vermek zorunda kalan ve zaman zaman kararsızlıklar yaşayan gençlerin yükseköğretim programı tercihlerini ve dolayısıyla meslek seçimlerini bireysel özellikleri, aile ve toplum yapıları, çevre koşulları, ekonomik olanakları ve rastlantı gibi birçok etkenler etkilemektedir. Bu etkenlerin olumlu ya da olumsuz etkileri, bireyin öğrenim ve meslek yaşamındaki başarısına veya başarısızlığına da yansımaktadır. Oysaki meslek seçimini yaparken bireyler kişiliklerine, istek ve yeteneklerine en uygun olan ve en üst düzeyde doyuma ulaşacağına inandığı alanlara yönelmelidir. Bu nedenle, sekreterlik mesleğini seçmede ilgi, istek ve yetenek gibi unsurlar ön koşul olmalıdır. Sekreterlik mesleğinin çalışma koşullarını ve çalışma alanlarını tanıyıp, mesleği bilinçli olarak, severek ve isteyerek seçen bireyler mesleği layıkıyla yürütür. Böylelikle hem verdiği hizmetten maksimum düzeyde doyum sağlar, saygınlık kazanır hem de hizmeti alan bireylerin memnuniyet düzeylerini artırarak, mesleğin toplumsal alandaki saygınlığını yükseltir (Karaöz, 2002; Özcan, 2006; Tanel, Kaya Şengören ve Tanel, 2007; Dinç, Kaya ve Şimşek, 2007; Özpancar, Aydın ve Akansel, 2008; Şirin, Öztürk, Bezci, Çakar ve Çoban, 2008; Demiray, Bayraktar ve Khorshid, 2013).

Yönetim kadrosunun önemli bir parçası ve yönetimin dışı açılan penceresi konumunda olan sekreter, yazışma teknikleri konusunda bilgili, interaktif ve elektronik iletişimi en iyi şekilde yapabilen, ofis otomasyonu konusunda uzman, doğrudan denetlemeye gerek duymadan özerk davranabilen, çok yönlü düşünebilen, olaylar arasında bağlantıyı iyi kurabilen, inisiyatif kullanabilen, kendi yetki alanı ve/veya devredilen yetki sınırları içinde doğrudan emir almadan sorumluluk alabilen ve karar verebilen kişi olarak görülmektedir. Aynı zamanda sekreter yöneticisini temsil eden, örgüt içi düzlenmeleri yapan, kendinden beklenen hizmetleri eksiksiz yerine getiren bir personel konumundadır (Tuncel, 2007; Yılmaz ve Halıcı, 2010; Çakmak, Çöğürücü, Duman ve Delen, 2011; Karademir ve Karakulle, 2012)

Günümüzde iş yaşamının yoğunlaşması ve karmaşık bir yapı kazanması sekreterlik mesleğinin rol ve işlevlerini gün geçtikçe değiştirmekte, sekretere olan ihtiyacı artırmakta ve sekreterlik hizmetlerini yönetimin vazgeçilmez bir ögesi haline getirmektedir. Önemi her geçen gün artan büro yönetimi ve sekreterlik programı mezunları; yasama, yürütme ve yargı organlarında yönetici sekreter olarak, özel kesim işletmelerinde, belediyeler, dernekler, odalar, barolar gibi kurumların ilgili bölümlerinde istihdam edilmektedirler. Ayrıca; tıp, hukuk, mühendislik, mimarlık bürolarının temel ihtiyacı olan sekreterlik görevlerini en iyi şekilde yapan bu eğitilmiş sekreterler, gelişen teknolojiyi ve piyasa koşullarını sürekli öğrenme ve takip etmeyi dolayısıyla da öğrenmeyi öğrenme ve sürekli öğrenme kavramlarının gereklerini yerine getirerek çalışmayı mesleğinin bir parçası haline getirmişlerdir. Bu da sekreterlerin yaptıkları işleri hizmet işinden, bilgi işine dönüşmüştür (Tutar, 2001; Tengilimoğlu ve Çıtak, 2003; Tuncel, 2007; Korkusuz, Halıcı ve Muluk, 2009; Karademir ve Karakulle, 2012)

Bireyler özelliklerini, istek ve yeteneklerini göz önünde bulundurmadan rastgele bir yükseköğretim kurumu tercihi / meslek seçimi gerçekleştirdiğinde ve ileride iş bulabilmek umuduyla bu kuruma devam ettiklerinde, mezun olup eğitimlerine uygun bir iş bulduklarında, mesleklerini sevmeyen ve benimsemeyen yaptıkları için iş ortamında huzursuz, verimsiz ve mutsuz olmaktadır. Ortaya çıkan bu olumsuzluklar, mesleğin toplumdaki saygınlığını olumsuz yönde etkileyebilmekte, toplumun mesleğe olan algısını farklılaştırmaktadır (Dinç ve diğerleri, 2007; Özpancar ve diğerleri, 2008).

Tüm meslekler gibi sekreterlik mesleği de hizmet verdiği toplumdaki etkilenmektedir. Toplumumuz, sekreterlik mesleğini gerek görevleri, gerek yetiştirme biçimi ve gerekse ekonomik ve sosyal yönlerden yeterince tanımamakta; sekreteri en basit anlamıyla telefonlara bakan kişi olarak nitelendirmektedir. Toplumsal yapı aynı zamanda sekreterliği meslek olarak seçenleri de etkilemektedir. Büro yönetimi ve sekreterlik bölümü öğrencileri, sekreterin medyada yansıtılış biçiminden ve ilişkide buldukları sekreterlerden önemli ölçüde etkilenmektedir. Fakat yavaş yavaş olsa toplumumuzun sekreterlik mesleğine bakış açısı her geçen gün değişmekte ve gelişmektedir. Ülkemizde sekreterlik mesleğinin ilerlemesi, statüsünün yükseltilmesi, saygınlığı ve meslek bilincinin oluşturulabilmesi için bu mesleği tam anlamıyla tanıyan, bilinçli bir şekilde isteyerek bu mesleği seçen, eğitimi süresince aldığı bilgi ve geliştirdiği becerilerini en iyi şekilde uygulama çabası içinde olan ve işini severek yapan bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Profesyonel bir mesleki kimliğin kazandırılmasında mesleğin toplumda algılanan imajı da önemli olduğundan, böylelikle yanlış ve eksik bilgilerin kaynağı belirlenebilir, profesyonel şekilde çalışan kişilerin yeterli tanıtımı yapıp, sekreterlik mesleğinin aranan ve tercih edilen meslekler arasında yer almasına katkı sağlanabilir. Sekreterlik mesleğinin toplumdaki imajını etkileyen faktörlerden biri de geçmişte erkeklerin yoğun olarak görev yaptığı sekreterlik mesleğinin, bugün bir kadın mesleği olarak görülmesidir. Sekreterlik mesleğinde erkek sayısının yeniden artırılmak istenmesinde, sekreterliğin daha iyi bir statü kazanması, cinsiyette dengenin sağlanması ve erkeklerin bu mesleğe olan endişelerinin azaltılması yatmaktadır. Günümüzde erkek sekreterlerin sayısının her geçen gün artması, mesleğin bilimsel ve sanatsal yönde olumlu ve hızlı gelişimine katkıda bulunmakta ve mesleğin toplumsal imajının değiştiğinin bir göstergesi olmaktadır (Karaöz, 2002; Dinç ve diğerleri, 2007; Özpancar ve diğerleri, 2008; Ataklı ve Ekinci, 2011; Karademir ve Karakulle, 2012; Demiray ve diğerleri, 2013)

Literatür incelendiğinde çeşitli mesleklere ilişkin, bu alanlarda mesleki eğitim gören öğrenci gruplarının görüşlerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar yürütüldüğü görülmektedir. Bu çalışmalar özellikle öğretmenlik (Çapa ve Çil, 2000; Tanel ve diğerleri, 2007; Özbek, Kahyaoğlu ve Özgen, 2007; Güleçen, Cüro ve Semerci, 2008; Doğan ve Çoban, 2009; Demirtaş, Cömert ve Özel, 2011; Tekerek ve Polat, 2011) ve hemşirelik bölümü öğrencileri (Karaöz, 2002; Dinç ve diğerleri, 2007; Özpancar ve diğerleri, 2008; Şirin ve diğerleri, 2008; Koç, Bal ve Sağlam, 2010; Gayef ve Sarıkaya, 2012) üzerinde yoğunlaşmıştır. Sekreterlik mesleğine ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik sahadaki araştırmaların ise yetersiz kaldığı gözlenmektedir. Buradan yola çıkarak bu çalışmada, öğrencilerin sekreterlik mesleğine ilişkin bilgileri, tercihleri incelenerek; öğrencilerin sekreterliği algılayış biçimleri ve bu mesleği bir kariyer olarak tercih etmelerinin çeşitli demografik özelliklerin etkisine bağlı olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Uygulama

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Kırklareli Üniversitesi Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü öğrencilerinin ve mezunlarının sekreterlik mesleğindeki kariyerleri ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kırklareli Üniversitesi Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü öğrencileri ve mezunları oluşturmaktadır. Evrenin birimlerini oluşturan öğrencilerin seçimi; kolayda örnekleme yoluyla yapılmıştır. Bu öğrenciler içerisinde, araştırma kapsamındaki anketin uygulanabildiği 95 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada; mevcut problemi, bu problemle ilgili durumları, değişkenleri ve değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamayı amaçlayan, betimsel araştırma modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın Değişkenleri

Araştırma kapsamındaki Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Bölümünde öğrenci veya bu bölümden mezun kişilerin; cinsiyetleri, mezuniyet durumları, mesleki durumları, mezun oldukları lise türü, liseden mezun oldukları bölüm türü, bölümü tercih sebepleri, bölümü tercih sıraları, meslekten beklentileri, Sekreterlik mesleğinin geleceği hakkındaki düşünceleri, bölüm değiştirme ile ilgili düşünceleri ve bölüm değiştirme ile ilgili düşüncelerinin sebepleri çeşitli anket soruları ile irdelenmiş bu soruların her biri bir değişken olarak çalışmada yer almıştır. Ayrıca araştırma kapsamında Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar ve Kariyer şeklinde, ikişer veya üçer ifadeden oluşan değişkenler oluşturulmuş; daha sonra bu değişkenlere ait ifadelerin her biri ile cinsiyet, mezuniyet durumu ve mesleki durum arasında anlamlı ilişkiler olup olmadığı incelenmiştir.

Araştırmanın Hipotezleri

Araştırma kapsamındaki Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar ve Kariyer değişkenlerine ait ifadeler ile cinsiyet, mezuniyet durumu ve mesleki durum arasında anlamlı ilişkiler olup olmadığı incelenirken yapılan çeşitli Ki-Kare testlerinde aşağıdaki hipotezler esas alınmıştır:

H₁: Sekreterlik Mesleğine İlişkin (Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar, Kariyer) İfadelere Katılma Durumu ile Cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₂: Sekreterlik Mesleğine İlişkin (Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar, Kariyer) İfadelere Katılma Durumu ile Mezuniyet Durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₃: Sekreterlik Mesleğine İlişkin (Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar, Kariyer) İfadelere Katılma Durumu ile Mesleki Durum arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerinin toplanması için anket yöntemini kullanılmıştır. Anketin oluşturulması için Özpancar ve diğerlerinin yapmış oldukları "Hemşirelik 1. Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği İle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi" isimli çalışmanın anketi iskelet olarak kabul edilmiş, daha önce sekreterlik mesleği ile ilgili yapılan çalışmalar taranmış, ifadeler sekreterlik mesleğinin içeriğine ve literatüre uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

Anket uygulaması neticesinde, katılımcılardan elde edilen verilerin analizinde; istatistiksel bir paket programı aracılığıyla Frekans ve Yüzde Dağılımları, Fisher Ki-Kare Testi ve Yates Düzeltilmiş Ki-Kare Testi kullanılmıştır.

Kapsam ve Sınırlamalar

Araştırma kapsamındaki kişilerin; cinsiyetleri, mezuniyet durumları, mesleki durumları, mezun oldukları lise türü, liseden mezun oldukları bölüm türü, bölümü tercih sebepleri, bölümü tercih sıraları, meslekten beklentileri, Sekreterlik mesleğinin geleceği hakkındaki düşünceleri, bölüm değiştirme ile ilgili düşünceleri ve bölüm değiştirme ile ilgili düşüncelerinin sebepleri belirlenmiştir. Ayrıca araştırma kapsamında Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar ve Kariyer değişkenlerine ait ifadeler ile cinsiyet, mezuniyet durumu ve mesleki durum arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olup olmadığı çeşitli Ki-Kare testleri ile incelenmiştir.

Araştırma; Kırklareli Üniversitesi Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü öğrencileri veya bu bölüm mezunlarından olan ve anketin uygulanabildiği 95 öğrenci ile yapılmıştır. Bu öğrencilerin oluşturduğu örneklemin, evreni temsil ettiği varsayılmıştır. Araştırma sonuçlarının, meslek yüksekokullarının Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümünde veya bu bölüme denk bölümlerde okuyan öğrenciler ile bu konuda araştırma yapmak isteyen akademisyenlere ve diğer kişilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde anket sonucu elde edilen verilerin frekans ve yüzde dağılımları, araştırma kapsamındaki hipotezler ile bu hipotezlerin test edilmesinden elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Katılımcıların Demografik Özelliklerine Ait Bulgular

Bu kısımda araştırma kapsamındaki kişilerin demografik özelliklerinin frekans ve yüzde dağılımları yer almaktadır. Katılımcıların cinsiyetlerine, mezuniyet durumlarına, mesleki durumlarına, mezun oldukları lise türüne ve liseden mezun oldukları bölüm türüne göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Demografik Özellikler	Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Erkek	35	36.8
Kadın	60	63.2
Mezuniyet Durumu		
BYA Öğrencisiyim	28	29.5
BYA/BYS Mezunuyum	67	70.5
Mesleki Durum		
Sekreter vb. çalıştım/ çalışıyorum	21	22.1
Sekreter vb. çalışmadım/ çalışmıyorum	74	77.9
Mezun Olunan Lise		
(Anadolu) Ticaret Liseleri	4	4.2
(Anadolu) Kız Meslek Lisesi	7	7.4
Diğer	84	88.4
Lisede Mezun Olunan Bölüm		
Büro Yönetimi ve Sekreterlik	7	7.4
Diğer	88	92.6
Toplam	95	100.0

Araştırma kapsamındaki kişiler cinsiyetlerine göre sınıflandırıldıklarında, kadın katılımcıların % 63.2'lik bir oranla çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. Katılımcıların % 70.5'i Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümünden mezun durumda olduklarını belirtirken; % 29.5'i bu bölümde öğrenci olduğunu belirtmiştir. Yine katılımcıların % 77.9 ile büyük bir kısmı, daha önceden veya şu anda, sekreter veya yönetici asistanı olarak çalışmadıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların % 88.4'ü (anadolu) ticaret liseleri ve (anadolu) kız meslek liseleri haricindeki lise türlerinden mezun olduklarını belirtmişlerdir. Liseden mezun olunan bölüm türüne göre bir değerlendirme yapılırsa; % 92.6'lık büyük bir oranla, katılımcıların çoğunluğunun büro yönetimi ve sekreterlik bölümünden mezun olmadıkları görülür.

Katılımcıların Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Bölümünü Tercih Sebeplerinin, Tercih Sıralarının ve Meslekten Beklentilerinin Cinsiyete Göre Değerlendirilmesine Ait Bulgular

Araştırma kapsamındaki kişilerin, üniversite eğitimlerinde Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı (BYA) bölümünü tercih sebepleri, bu bölümü üniversite tercihlerinde kaçınıcı sıraya yazdıkları ve sekreterlik mesleğinden beklentileri ile ilgili olarak verdikleri cevapların cinsiyete göre ve genel olarak dağılımı Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların BYA Bölümünü Tercih Sebeplerinin, Tercih Sıralarının ve Meslekten Beklentilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Cevaplar	Cinsiyet (%)		
		Erkek	Kadın	Toplam
Tercih Sebebi	İş bulma güvencesi	16 (%45.7)	9 (%15.0)	25 (%26.3)
	Üniversite sınavı puanım uygun olduğu için	4 (%11.4)	21 (%35.0)	25 (%26.3)
	Yakın çevremın etkisi	1 (%2.9)	5 (%8.3)	6 (%6.3)
	Hayalimdeki meslek olduğu için	0 (%0)	6 (%10.0)	6 (%6.3)
	Raslantı eseri	2 (%5.7)	8 (%13.3)	10 (%10.5)
	Açıkta kalmamak için	3 (%8.6)	4 (%6.7)	7 (%7.4)
	Sadece bir önlisans diplomasına sahip olmak için	4 (%11.4)	4 (%6.7)	8 (%8.4)
	Diğer	5 (%14.3)	3 (%5.0)	8 (%8.4)
Toplam		35 (%100.0)	60 (%100.0)	95 (%100.0)
Tercih Sırası	1. – 8. Sıra	22 (%62.9)	35 (%58.3)	57 (%60.0)
	9. – 16. Sıra	8 (%22.9)	15 (%25.0)	23 (%24.2)
	17. – 24. Sıra	5 (%14.3)	10 (%16.7)	15 (%15.8)
	Toplam	35 (%100.0)	60 (%100.0)	95 (%100.0)
Pearson Ki-Kare=0.197; p=0.906				
Meslekten Beklenti	Kolayca iş bulmak	11 (%31.4)	13 (%21.7)	24 (%25.3)
	Bu meslekte iyi bir kariyer sahibi olmak	24 (%68.6)	47 (%78.3)	71 (%74.7)
	Toplam	35 (%100.0)	60 (%100.0)	95 (%100.0)
Yates Düzeltmiş Ki-Kare=0.659; p=0.417				

Katılımcılara BYA bölümünü tercih sebebi sorulduğunda; ilk sıralarda % 26.3'lük bir oranla iş bulma güvencesi ve yine % 26.3'lük oranla üniversite sınavı puanının uygun olması nedenleri yer almaktadır. Bölümü tercih nedenleri cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 45.7 ile çoğunluğu iş bulma güvencesi nedenini ve kadınların % 35 ile çoğunluğu üniversite sınavı puanının uygun olması nedenini belirtmişlerdir.

Katılımcıların BYA bölümünü tercih sıraları incelendiğinde; katılımcıların % 60'ının bu bölümü 1.-8. sırada tercih ettikleri görülmektedir. Katılımcıların % 24.2'si de bölümü 9.-16. sırada tercih etmişlerdir. Tercih sırası cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 62.9'u bölümü 1.-8. sırada tercih ettiklerini belirtirken, kadınların % 58.3'ü bu sırada tercih yaptıklarını belirtmişlerdir.

Sekreterlik mesleğinden beklentilerinin kolayca iş bulmak mı, yoksa meslekte iyi bir kariyer sahibi olmak mı şeklindeki soruya katılımcıların % 74.7'lik bir çoğunluğu kariyer sahibi olmak şeklinde cevap vermiştir. Meslekten beklenti cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 68.6'sı, kadınların ise % 78.3'ü meslekte iyi bir kariyer sahibi olma beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Katılımcıların Sekreterlik Mesleğinin Geleceği Hakkındaki Görüşlerinin Cinsiyet, Mezuniyet Durumu ve Meslek Durumlarına Göre Değerlendirilmesine Ait Bulgular

Araştırma kapsamındaki kişilerin, sekreterlik mesleği hakkındaki görüşlerinin cinsiyet, mezuniyet durumu ve meslek durumlarına göre ve genel dağılımı Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo3. Katılımcıların Sekreterlik Mesleğinin Geleceği Hakkındaki Görüşlerinin Cinsiyet, Mezuniyet Durumu ve Meslek Durumlarına Göre Dağılımı

Faktör	Cevaplar	Sekreterlik mesleğinin geleceği		
		Parlak görüyorum.	Gelecek yıllarda önemini yitirecek, belki de kaybolacaktır.	Toplam
Cinsiyet	Erkek	29 (%82.9)	6 (%17.1)	35 (%100.0)
	Kadın	50 (%83.3)	10 (%16.7)	60 (%100.0)
	Toplam	79 (%83.2)	16 (%16.8)	95 (%100.0)
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.000; p=1.000				
Mezuniyet Durumu	BYA Öğrencisi	25 (%89.3)	3 (%10.7)	28 (%100.0)
	BYA/BYS Mezunu	54 (%80.6)	13 (%19.4)	67 (%100.0)
	Toplam	79 (%83.2)	16 (%16.8)	95 (%100.0)
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.379				
Mesleki Durum	Sekreter / Yönetici Asistanı olarak çalıştım ya da çalışıyorum	20 (%95.2)	1 (%4.8)	21 (%100.0)
	Sekreter / Yönetici Asistanı olarak çalışmadım ya da çalışmıyorum	59 (%79.7)	15 (%20.3)	74 (%100.0)
	Toplam	79 (%83.2)	16 (%16.8)	95 (%100.0)
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.112				

Katılımcılara sekreterlik mesleğinin geleceği hakkındaki düşünceleri sorulduğunda; % 83.2'lik bir oranla büyük çoğunluk sekreterlik mesleğinin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların % 16.8'i ise; sekreterlik mesleğinin gelecek yıllarda önemini yitireceğini, belki de kaybolacağını belirtmişlerdir.

Sekreterlik mesleğinin geleceği cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 82.9'u ile kadınların % 83.3'ü mesleğin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir.

Mezuniyet durumuna göre bir değerlendirme yapıldığında; BYA öğrencisi olanların % 89.3'ü ve BYA/BYS Mezunu olanların ise % 80.6'sı mesleğin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir.

Mesleki durumuna göre bir değerlendirme yapıldığında ise; sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmış ya da çalışıyor olanların % 95,2'si ve sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmamış ya da çalışmıyor olanların ise % 79.7'si mesleğin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların Bölüm Değişikliği Hakkındaki Düşüncelerine ve Bu Düşüncelerin Sebeplerine Ait Bulgular

Araştırma kapsamındaki katılımcılara fırsatları olsa bölümlerini değiştirip değiştirmeyecekleri ve bunun sebebi hakkında sorulan sorulardan elde edilen veriler Tablo 4'te özetlenmiştir.

Tablo4. Katılımcıların Bölüm Değişikliği Hakkındaki Düşüncelerine ve Bu Düşüncelerin Sebeplerine Göre Dağılımı

Elinizde fırsat olsa bölümünüzü değiştirir miydiniz?	Frekans	Yüzde	Sebepler	Frekans	Yüzde
Evet	46	48.4	İstediğim bölüm değil.	24	52.2
			Dersler çok zor.	1	2.2
			Okulu bitirememekten korkuyorum.	0	0
			Daha iyi hayat şartlarına sahip olmak için.	21	45.7
			Toplam	46	100.0
Hayır	49	51.6	Memnunum.	24	49.0
			İdealimdeki bölümü okuyorum.	11	22.4
			İş bulmanın kolay olduğunu düşünüyorum.	10	20.4
			Cevapsız	4	8.2
			Toplam	49	100.0
Toplam	95	100.0	-	-	-

"Elinizde fırsat olsa bölümünüzü değiştirir miydiniz?" şeklindeki soruya katılımcıların % 48.4'ü evet cevabını verirken, %51.6'sı hayır cevabını vermiştir.

Fırsat olsa bölümünü değiştireceğini belirten katılımcıların % 52.2'si sebep olarak istedikleri bölüm olmadığını belirtirken % 45.7'si daha iyi hayat şartlarına sahip olmak için şeklinde bir neden belirtmişlerdir.

Bölümünü değiştiremeyeceğini belirten katılımcıların % 49'u "Memnunum", % 22.4'ü "İdealimdeki bölümü okuyorum" ve % 20.4'ü "İş bulmanın kolay olduğunu düşünüyorum." şeklinde sebep göstermişlerdir.

Katılımcıların Sekreterlik Mesleğine İlişkin İfadelere Katılma Durumlarının Cinsiyet, Mezuniyet Durumu ve Mesleki Duruma Göre İncelenmesine Ait Bulgular

Bu kısımda; araştırma kapsamındaki kişilerin sekreterlik mesleğine ilişkin ifadelere katılma durumları ile cinsiyet, mezuniyet durumu ve mesleki durum arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir.

H₁: Sekreterlik Mesleğine İlişkin (Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar, Kariyer) İfadelere Katılma Durumu ile Cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Sekreterlik Mesleği ile ilgili olarak belirlenen Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar ve Kariyer faktörlerine ait değişkenler ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına ilişkin Ki-Kare testlerinin sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Sekreterlik Mesleğine İlişkin İfadelere Katılma Durumlarının Cinsiyete Göre

FAKTÖR	İfade	İstatistikleri				
		Katılma Durumu	Cinsiyet			
			Erkek	Kadın	Toplam	
1. CİNSİYETE GÖRE MESLEK ALGISI	Sekreterlik mesleğidir.	Katılıyorum	10 (%34.5)	21 (%42.9)	31 (%39.7)	
		Katılmıyorum	19 (%65.5)	28 (%57.1)	47 (%60.3)	
		Toplam	29 (%100.0)	49 (%100.0)	78 (%100.0)	
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.241; p=0.623					
	Sekreterlik erkek üyelerin katılması mesleğin değerini artırır.	Katılıyorum	26 (%86.7)	34 (%77.3)	60 (%81.1)	
		Katılmıyorum	4 (%13.3)	10 (%22.7)	14 (%18.9)	
		Toplam	30 (%100.0)	44 (%100.0)	74 (%100.0)	
	Fisher Ki-Kare Testi: p=0.377					
	2. EĞİTİM	Almış olduğum teorik eğitim bana sekreterlikte uygulama imkanı sağlamaktadır.	Katılıyorum	23 (%76.7)	43 (%91.5)	66 (%85.7)
			Katılmıyorum	7 (%23.3)	4 (%8.5)	11 (%14.3)
Toplam			30 (%100.0)	47 (%100.0)	77 (%100.0)	
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.097						
Almış olduğum eğitim sektörde insanlarla olan iletişimimin gelişmesine katkı sağlamaktadır.		Katılıyorum	27 (%90.0)	47 (%90.4)	74 (%90.2)	
		Katılmıyorum	3 (%10.0)	5 (%9.6)	8 (%9.8)	
		Toplam	30 (%100.0)	52 (%100.0)	82 (%100.0)	
Fisher Ki-Kare Testi: p=1.000						

3. MESLEK ÖZELLİĞİ	Almış olduğum eğitim okulu bitirince bu mesleği yapma düşünceme olumlu yönde katkı sağladı.	Katılıyorum	24 (%82.8)	45 (%86.5)	69 (%85.2)
		Katılmıyorum	5 (%17.2)	7 (%13.5)	12 (%14.8)
		Toplam	29 (%100.0)	52 (%100.0)	81 (%100.0)
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.018; p=0.894				
	Sekreterlik doyum veren bir meslektir.	Katılıyorum	20 (%71.4)	29 (%70.7)	49 (%71.0)
		Katılmıyorum	8 (%28.6)	12 (%29.3)	20 (%29.0)
		Toplam	28 (%100.0)	41 (%100.0)	69 (%100.0)
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.000; p=1.000				
	Sekreterin temel görevi evrak işlerinin takibidir.	Katılıyorum	19 (%73.1)	28 (%54.9)	47 (%61.0)
		Katılmıyorum	7 (%26.9)	23 (%45.1)	30 (%39.0)
		Toplam	26 (%100.0)	51 (%100.0)	77 (%100.0)
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=1.689; p=0.194				
Sekreter bir bilgi işçisidir.	Katılıyorum	27 (%87.1)	44 (%97.8)	71 (%93.4)	
	Katılmıyorum	4 (%12.9)	1 (%2.2)	5 (%6.6)	
	Toplam	31 (%100.0)	45 (%100.0)	76 (%100.0)	
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.152					
Sekreterlik toplumda değer verilen bir meslektir.	Katılıyorum	14 (%51.9)	11 (%27.5)	25 (%37.3)	
	Katılmıyorum	13 (%48.1)	29 (%72.5)	42 (%62.7)	
	Toplam	27 (%100.0)	40 (%100.0)	67 (%100.0)	
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=3.112; p=0.078					
4. İTİBAR	Sekreterlik toplumda yeterince tanınan ve bilinen bir meslektir.	Katılıyorum	16 (%61.5)	26 (%57.8)	42 (%59.2)
		Katılmıyorum	10 (%38.5)	19 (%42.2)	29 (%40.8)
		Toplam	26 (%100.0)	45 (%100.0)	71 (%100.0)
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.004; p=0.952					
Sekreterlik yapan kişiler genellikle yüksek prestije sahiptir.	Katılıyorum	13 (%54.2)	23 (%53.5)	36 (%53.7)	
	Katılmıyorum	11 (%45.8)	20 (%46.5)	31 (%46.3)	
	Toplam	24 (%100.0)	43 (%100.0)	67 (%100.0)	
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.000; p=1.000					

5. KARIYER	Mezun olduktan sonra kesinlikle sekreter olarak çalışmayı düşünüyorum.	Katılıyorum	15 (%62.5)	36 (%78.3)	51 (%72.9)
		Katılmıyorum	9 (%37.5)	10 (%21.7)	19 (%27.1)
		Toplam	24 (%100.0)	46 (%100.0)	70 (%100.0)
		Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=1.264; p=0.261			
	Bu meslekte kariyer yapabileceğim imkanımın yüksek olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	18 (%64.3)	31 (%72.1)	49 (%69.0)
		Katılmıyorum	10 (%35.7)	12 (%27.9)	22 (%31.0)
		Toplam	28 (%100.0)	43 (%100.0)	71 (%100.0)
		Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.187; p=0.665			

*. p<0.05, **.p<0.01, ***: p<0.001

Yapılan Fisher Ki-Kare testine göre; katılımcıların, sekreterlik mesleği ile ilgili olarak aldıkları eğitime ilişkin olarak sorulan “Almış olduğum teorik eğitim bana sekreterlikte uygulama imkanı sağlamaktadır.” ifadesine katılma durumları ile cinsiyetleri arasında 0.10 hata düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0.097). Tablo 5’teki değerlere göre; kadın katılımcılardan ilgili ifadeye katılmayanların oranı % 8.5 iken, erkeklerden katılmayanların oranı % 23.3’tür.

Yapılan Yates Düzeltilmiş Ki-Kare testine göre; katılımcıların, sekreterlik mesleğinin itibarına ilişkin olarak sorulan “Sekreterlik toplumda değer verilen bir meslektir.” ifadesine katılma durumları ile cinsiyetleri arasında 0.08 hata düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0.078). Tablo 5’teki değerlere göre; kadın katılımcılardan ilgili ifadeye katılanların oranı % 27.5 iken, erkeklerden katılanların oranı % 51.9’dur.

Tablo 5 incelendiğinde diğer Ki-Kare testlerine göre; Sekreterlik Mesleği ile ilgili olarak belirlenen Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Meslek Özelliği, Kariyer faktörlerine ilişkin ifadeler ve Eğitim, İtibar faktörlerine ilişkin diğer ifadeler katılma durumu ile cinsiyet arasında anlamlı ilişkiler bulunamamıştır.

H₂: Sekreterlik Mesleğine İlişkin (Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar, Kariyer) İfadelerine Katılma Durumu ile Mezuniyet Durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Sekreterlik Mesleği ile ilgili olarak belirlenen Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar ve Kariyer faktörlerine ait değişkenler ile mezuniyet durumu arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına ilişkin Ki-Kare testlerinin sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Sekreterlik Mesleğine İlişkin İfadelere Katılma Durumlarının Mezuniyet Durumuna Göre İstatistikleri

FAKTÖR	İfade	Katılma Durumu	Mezuniyet Durumu				
			Öğrenci	Mezun	Toplam		
1. CİNSİYETE GÖRE MESLEK ALGISI	Sekreterlik mesleğidir.	kadın	Katılıyorum	5 (%25.0)	26 (%44.8)	31 (%39.7)	
			Katılmıyorum	15 (%75.0)	32 (%55.2)	47 (%60.3)	
			Toplam	20 (%100.0)	58 (%100.0)	78 (%100.0)	
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=1.684; p=0.194						
	Sekreterlik mesleğine erkek üyelerin katılımı mesleğin değerini arttırır.		Katılıyorum	17 (%85.0)	43 (%79.6)	60 (%81.1)	
			Katılmıyorum	3 (%15.0)	11 (%20.4)	14 (%18.9)	
			Toplam	20 (%100.0)	54 (%100.0)	74 (%100.0)	
	Fisher Ki-Kare Testi: p=0.746						
	2. EĞİTİM	Almış olduğum teorik eğitim bana sekreterlikte uygulama imkanı sağlamaktadır.		Katılıyorum	22 (%84.6)	44 (%86.3)	66 (%85.7)
				Katılmıyorum	4 (%15.4)	7 (%13.7)	11 (%14.3)
Toplam				26 (%100.0)	51 (%100.0)	77 (%100.0)	
Fisher Ki-Kare Testi: p=1.000							
Almış olduğum eğitim sektörde insanlarla olan iletişimimin gelişmesine katkı sağlamaktadır.			Katılıyorum	22 (%88.0)	52 (%91.2)	74 (%90.2)	
			Katılmıyorum	3 (%12.0)	5 (%8.8)	8 (%9.8)	
			Toplam	25 (%100.0)	57 (%100.0)	82 (%100.0)	
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.695							
Almış olduğum eğitim okulu bitirince bu mesleği yapma düşünceme olumlu yönde katkı sağladı.			Katılıyorum	20 (%90.9)	49 (%83.1)	69 (%85.2)	
			Katılmıyorum	2 (%9.1)	10 (%16.9)	12 (%14.8)	
	Toplam		22 (%100.0)	59 (%100.0)	81 (%100.0)		
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.497							
3. MESLEK ÖZELLİĞİ	Sekreterlik doyum veren bir meslektir.		Katılıyorum	17 (%73.9)	32 (%69.6)	49 (%71.0)	
			Katılmıyorum	6 (%26.1)	14 (%30.4)	20 (%29.0)	
			Toplam	23 (%100.0)	46 (%100.0)	69 (%100.0)	
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.009; p=0.925						

4. İTİBAR	Sekreterin temel görevi evrak işlerinin takibidir.	Katılıyorum	18 (%75.0)	29 (%54.7)	47 (%61.0)	
		Katılmıyorum	6 (%25.0)	24 (%45.3)	30 (%39.0)	
		Toplam	24 (%100.0)	53 (%100.0)	77 (%100.0)	
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=2.068; p=0.150					
	Sekreter bir bilgi işçisidir.	Katılıyorum	23 (%95.8)	48 (%92.3)	71 (%93.4)	
		Katılmıyorum	1 (%4.2)	4 (%7.7)	5 (%6.6)	
		Toplam	24 (%100.0)	52 (%100.0)	76 (%100.0)	
	Fisher Ki-Kare Testi: p=1.000					
	5. KARIYER	Sekreterlik toplumda değer verilen bir meslektir.	Katılıyorum	10 (%55.6)	15 (%30.6)	25 (%37.3)
			Katılmıyorum	8 (%44.4)	34 (%69.4)	42 (%62.7)
			Toplam	18 (%100.0)	49 (%100.0)	67 (%100.0)
		Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=2.516; p=0.113				
Sekreterlik toplumda yeterince tanınan ve bilinen bir meslektir.		Katılıyorum	15 (%62.5)	27 (%57.4)	42 (%59.2)	
		Katılmıyorum	9 (%37.5)	20 (%42.6)	29 (%40.8)	
		Toplam	24 (%100.0)	47 (%100.0)	71 (%100.0)	
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.024; p=0.877						
Sekreterlik yapan kişiler genellikle yüksek prestije sahiptir.		Katılıyorum	12 (%66.7)	24 (%49.0)	36 (%53.7)	
		Katılmıyorum	6 (%33.3)	25 (%51.0)	31 (%46.3)	
		Toplam	18 (%100.0)	49 (%100.0)	67 (%100.0)	
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=1.021; p=0.312						
5. KARIYER	Mezun olduktan sonra kesinlikle sekreter olarak çalışmayı düşünüyorum.	Katılıyorum	15 (%83.3)	36 (%69.2)	51 (%72.9)	
		Katılmıyorum	3 (%16.7)	16 (%30.8)	19 (%27.1)	
		Toplam	18 (%100.0)	52 (%100.0)	70 (%100.0)	
	Fisher Ki-Kare Testi: p=0.360					
	Bu meslekte kariyer yapabilme imkanının yüksek olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	17 (%85.0)	32 (%62.7)	49 (%69.0)	
		Katılmıyorum	3 (%15.0)	19 (%37.3)	22 (%31.0)	
Toplam		20 (%100.0)	51 (%100.0)	71 (%100.0)		
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.090						

*: p<0.05, **:p<0.01, ***: p<0.001

Yapılan Fisher Ki-Kare testine göre; katılımcıların, sekreterlik mesleği ile ilgili kariyerlerine ilişkin olarak sorulan “Bu meslekte kariyer yapabilme imkanımın yüksek olduğunu düşünüyorum.” ifadesine katılma durumları ile mezuniyet durumları arasında 0.10 hata düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0.090). Tablo 6’daki değerlere göre; öğrencilerden ilgili ifadeye katılmayanların oranı % 15.0 iken, mezunlardan katılmayanların oranı % 37.3’tür.

Tablo 6 incelendiğinde diğer Ki-Kare testlerine göre; Sekreterlik Mesleği ile ilgili olarak belirlenen Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar faktörlerine ilişkin ifadeler ve Kariyer faktörüne ilişkin diğer ifadeye katılma durumu ile mezuniyet durumu arasında anlamlı ilişkiler bulunamamıştır.

H₃: Sekreterlik Mesleğine İlişkin (Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar, Kariyer) İfadelerine Katılma Durumu ile Mesleki Durum arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Sekreterlik Mesleği ile ilgili olarak belirlenen Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Eğitim, Meslek Özelliği, İtibar ve Kariyer faktörlerine ait değişkenler ile mesleki durum arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına ilişkin Ki-Kare testlerinin sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Sekreterlik Mesleğine İlişkin İfadelere Katılma Durumlarının Mesleki Duruma Göre İstatistikleri

FAKTÖR	İfade	Katılma Durumu	Mesleki Durum				
			Çalışmış	Çalışmamış	Toplam		
1. CİNSİYETE GÖRE MESLEK ALGISI	Sekreterlik mesleğidir.	kadın	Katılıyorum	12 (%66.7)	19 (%31.7)	31 (%39.7)	
			Katılmıyorum	6 (%33.3)	41 (%68.3)	47 (%60.3)	
			Toplam	18 (%100.0)	60 (%100.0)	78 (%100.0)	
	Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=5.697; p=0.017*						
	Sekreterlik mesleğine erkek üyelerin katılımı mesleğin değerini artırır.	erkek	Katılıyorum	14 (%82.4)	46 (%80.7)	60 (%81.1)	
			Katılmıyorum	3 (%17.6)	11 (%19.3)	14 (%18.9)	
			Toplam	17 (%100.0)	57 (%100.0)	74 (%100.0)	
	Fisher Ki-Kare Testi: p=1.000						
	2. EĞİTİM	Almış olduğum teorik eğitim bana sekreterlikte uygulama imkanı sağlamaktadır.		Katılıyorum	15 (%93.8)	51 (%83.6)	66 (%85.7)
				Katılmıyorum	1 (%6.3)	10 (%16.4)	11 (%14.3)
Toplam				16 (%100.0)	61 (%100.0)	77 (%100.0)	
Fisher Ki-Kare Testi: p=0.442							
Almış olduğum eğitim sektörde insanlarla olan iletişimimin gelişmesine katkı sağlamaktadır.			Katılıyorum	18 (%100.0)	56 (%87.5)	74 (%90.2)	
			Katılmıyorum	0 (%0.0)	8 (%12.5)	8 (%9.8)	
	Toplam		18 (%100.0)	64 (%100.0)	82 (%100.0)		

		Fisher Ki-Kare Testi: p=0.190				
3. MESLEK ÖZELLİĞİ	Almış olduğum eğitim okulu bitirince bu mesleği yapma düşünceme olumlu yönde katkı sağladı.	Katılıyorum	18 (%90.0)	51 (%83.6)	69 (%85.2)	
		Katılmıyorum	2 (%10.0)	10 (%16.4)	12 (%14.8)	
		Toplam	20 (%100.0)	61 (%100.0)	81 (%100.0)	
			Fisher Ki-Kare Testi: p=0.720			
	Sekreterlik doyum veren bir meslektir.	Katılıyorum	13 (%81.3)	36 (%67.9)	49 (%71.0)	
		Katılmıyorum	3 (%18.8)	17 (%32.1)	20 (%29.0)	
		Toplam	16 (%100.0)	53 (%100.0)	69 (%100.0)	
			Fisher Ki-Kare Testi: p=0.364			
	Sekreterin temel görevi evrak işlerinin takibidir.	Katılıyorum	14 (%82.4)	33 (%55.0)	47 (%61.0)	
		Katılmıyorum	3 (%17.6)	27 (%45.0)	30 (%39.0)	
		Toplam	17 (%100.0)	60 (%100.0)	77 (%100.0)	
			Fisher Ki-Kare Testi: p=0.051			
Sekreter bir bilgi işçisidir.	Katılıyorum	18 (%100.0)	53 (%91.4)	71 (%93.4)		
	Katılmıyorum	0 (%0.0)	5 (%8.6)	5 (%6.6)		
	Toplam	18 (%100.0)	58 (%100.0)	76 (%100.0)		
		Fisher Ki-Kare Testi: p=0.331				
4. İTİBAR	Sekreterlik toplumda değer verilen bir meslektir.	Katılıyorum	5 (%35.7)	20 (%37.7)	25 (%37.3)	
		Katılmıyorum	9 (%64.3)	33 (%62.3)	42 (%62.7)	
		Toplam	14 (%100.0)	53 (%100.0)	67 (%100.0)	
			Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.000; p=1.000			
	Sekreterlik toplumda yeterince tanınan ve bilinen bir meslektir.	Katılıyorum	10 (%71.4)	32 (%56.1)	42 (%59.2)	
		Katılmıyorum	4 (%28.6)	25 (%43.9)	29 (%40.8)	
		Toplam	14 (%100.0)	57 (%100.0)	71 (%100.0)	
			Fisher Ki-Kare Testi: p=0.372			
	Sekreterlik yapan kişiler genellikle yüksek prestije sahiptir.	Katılıyorum	10 (%62.5)	26 (%51.0)	36 (%53.7)	
		Katılmıyorum	6 (%37.5)	25 (%49.0)	31 (%46.3)	
		Toplam	16 (%100.0)	51 (%100.0)	67 (%100.0)	

Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.269; p=0.604				
	Katılıyorum	15 (%88.2)	36 (%67.9)	51 (%72.9)
	Katılmıyorum	2 (%11.8)	17 (%32.1)	19 (%27.1)
	Toplam	17 (%100.0)	53 (%100.0)	70 (%100.0)
5. KARIYER		Fisher Ki-Kare Testi: p=0.127		
	Katılıyorum	13 (%68.4)	36 (%69.2)	49 (%69.0)
	Katılmıyorum	6 (%31.6)	16 (%30.8)	22 (%31.0)
	Toplam	19 (%100.0)	52 (%100.0)	71 (%100.0)
Yates Düzeltilmiş Ki-Kare=0.000; p=1.000				

*. p<0.05, **.p<0.01, ***: p<0.001

Yapılan Yates Düzeltilmiş Ki-Kare testine göre; katılımcıların, sekreterlik mesleği ile ilgili olarak sorulan “Sekreterlik kadın mesleğidir.” ifadesine katılma durumları ile mesleki durumları arasında 0.05 hata düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0.017*). Tablo 7’deki değerlere göre; sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmış ya da çalışıyor olanlardan ilgili ifadeye katılanların oranı % 66.7 iken, sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmamış ya da çalışmıyor olanlardan katılanların oranı ise % 31.7’dir.

Yapılan Fisher Ki-Kare testine göre; katılımcıların, sekreterlik mesleğinin özelliklerine ilişkin olarak sorulan “Sekreterin temel görevi evrak işlerinin takibidir.” ifadesine katılma durumları ile mesleki durumları arasında 0.06 hata düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0.051). Tablo 7’deki değerlere göre; sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmış ya da çalışıyor olanlardan ilgili ifadeye katılmayanların oranı % 17.6 iken, sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmamış ya da çalışmıyor olanlardan katılmayanların oranı ise % 45’tir.

Tablo 7 incelendiğinde diğer Ki-Kare testlerine göre; Sekreterlik Mesleği ile ilgili olarak belirlenen Eğitim, İtibar, Kariyer faktörlerine ilişkin ifadeler ve Cinsiyete Göre Meslek Algısı, Meslek Özelliği faktörlerine ilişkin diğer ifadeler katılma durumu ile mesleki durum arasında anlamlı ilişkiler bulunamamıştır.

Sonuçlar

1. Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümünü tercih nedenleri cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 45.7 ile çoğunluğu iş bulma güvencesi nedenini ve kadınların % 35 ile çoğunluğu üniversite sınavı puanının uygun olması nedenini belirtmişlerdir.
2. Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümünü tercih sırası cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 62.9’u bölümü 1.-8. sırada tercih ettiklerini belirtirken, kadınların % 58.3’ü bu sırada tercih yaptıklarını belirtmişlerdir. Buna göre; bölümü tercih eden erkekler, kadınlara göre daha ön sıralarda bu tercihlerini yazmışlardır.
3. Meslekten beklenti cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 68.6’sı, kadınların ise % 78.3’ü meslekte iyi bir kariyer sahibi olma beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir.
4. Sekreterlik mesleğinin geleceği cinsiyete göre değerlendirildiğinde; erkeklerin % 82.9’u ile kadınların % 83.3’ü mesleğin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir.
5. Mezuniyet durumuna göre bir değerlendirme yapıldığında; BYA öğrencisi olanların % 89.3’ü ve BYA/BYS Mezunu olanların ise % 80.6’sı mesleğin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir.

6. Mesleki durumuna göre bir değerlendirme yapıldığında ise; sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmış ya da çalışıyor olanların % 95,2'si ve sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmamış ya da çalışmıyor olanların ise % 79.7'si mesleğin geleceğini parlak gördüklerini belirtmişlerdir.
7. "Elinizde fırsat olsa bölümünüzü değiştirir miydiniz?" şeklindeki soruya katılımcıların % 48.4'ü evet cevabını verirken, %51.6'sı hayır cevabını vermiştir. Fırsat olsa bölümünü değiştireceğini belirten katılımcıların % 52.2'si sebep olarak istedikleri bölüm olmadığını belirtirken % 45.7'si daha iyi hayat şartlarına sahip olmak için şeklinde bir neden belirtmişlerdir. Bölümünü değiştiremeyeceğini belirten katılımcıların % 49'u "Memnunum", % 22.4'ü "İdealimdeki bölümü okuyorum" ve % 20.4'ü "İş bulmanın kolay olduğunu düşünüyorum." şeklinde sebep göstermişlerdir.
8. Araştırma kapsamındaki kadın katılımcılardan "Almış olduğum teorik eğitim bana sekreterlikte uygulama imkanı sağlamaktadır." ifadesine katılmayanların oranı % 8.5 iken, erkeklerden katılmayanların oranı % 23.3'tür. Buna göre; kadınlar aldıkları teorik eğitimi sekreterlikte daha fazla uygulama imkanı bulmaktadırlar.
9. Araştırma kapsamındaki kadın katılımcılardan "Sekreterlik toplumda değer verilen bir meslektir." ifadesine katılanların oranı % 27.5 iken, erkeklerden bu ifadeye katılanların oranı % 51.9'dur. Buna göre; toplumda sekreterlik mesleğine değer verildiği düşüncesi, kadınlara oranla erkeklerde çok daha fazladır.
10. Araştırma kapsamındaki öğrencilerden "Bu meslekte kariyer yapabilme imkanımın yüksek olduğunu düşünüyorum." ifadesine katılmayanların oranı % 15.0 iken, mezunlardan katılmayanların oranı % 37.3'tür. Buna göre; mesleklerinde kariyer yapabilme imkanlarının yüksek olduğu düşüncesi, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü mezunlarına kıyasla bu bölüm öğrencilerinde daha fazladır.
11. Araştırma kapsamındaki kişilerden sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmış ya da çalışıyor olanların % 66.7'si "Sekreterlik kadın mesleğidir." ifadesine katılıyorken, sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmamış ya da çalışmıyor olanlardan ise ilgili ifadeye katılanların oranı % 31.7'dir. Buna göre sekreterliğin kadın mesleği olduğu düşüncesi; sekreterlik veya yönetici asistanlığı mesleğini icra edenlerde, etmeyenlere oranla daha fazladır.
12. Araştırma kapsamındaki kişilerden sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmış ya da çalışıyor olanların % 17.6'sı "Sekreterin temel görevi evrak işlerinin takibidir." ifadesine katılmıyorken, sekreter/yönetici asistanı olarak çalışmamış ya da çalışmıyor olanlardan ise ilgili ifadeye katılmayanların oranı % 45'tir. Buna göre sekreterin temel görevinin evrak işlerinin takibi olduğu düşüncesi; sekreterlik veya yönetici asistanlığı mesleğini icra edenlerde, etmeyenlere oranla daha fazladır.

Kaynakça

Akyurt, N. (2009). Meslek Yüksekokulları ve Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin genel profili. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 4(11), 175-189.

Ataklı, A. ve Ekinci, S. (2011). Osmanlı'dan Günümüz Türkiye'sine Kadar Yönetici Sekreterleri, http://journal.qu.edu.az/article_pdf/1028_436.pdf, adresinden 12 Ağustos 2012 tarihinde alınmıştır.

Çakmak, V., Çöğürçü, İ., Duman, H. ve Delen, F. (2011). Yöneticilerin büro personeli olarak çalışanlardan beklentileri üzerine bir araştırma. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 13(20), 65-73.

Çapa, Y. ve Çil, N. (2000). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18 : 69-73.

Demiray, A., Bayraktar, D. ve Khorshid, L. (2013). Erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşireliği seçme nedenleri ve bu mesleği seçme nedeniyle yaşadıkları sorunlar. International Journal of Human Sciences, 10(1), 1440-1455.

Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları, Eğitim ve Bilim, 36(159).

Dinç, S., Kaya, Ö. ve Şimşek, Z. (2007). Harran üniversitesi sağlık yüksekokulu öğrencilerinin hemşirelik mesleği hakkındaki bilgi, düşünce ve beklentileri, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 10(1), 1-9.

Doğan, T. ve Çoban, A. E. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Eğitim ve Bilim, 34(153), 157-168.

Gayef, A. ve Sarıkaya, Ö. (2012). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinde mesleki güdülenme, Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi, 33(9), 9-18.

Güleçen, S., Cüro, E. ve Semerci, N. (2008). Anadolu öğretmen lisesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18(1), 139-157.

Güvenç, B. (2008). Nasıl Bir Eğitim Reformu? www.egoder.org.tr/bilgi/egitim_reformu.pdf adresinden 10 Ağustos 2013 tarihinde alınmıştır.

Karademir, Ö. ve Karakulle, İ. (2012). "Bilgi toplumunda sekreterlik mesleğine genel bakış". (4-6 Ekim 2012 Isparta 11. Ulusal Büro Yönetimi ve Sekreterlik Kongresi)

Karaöz, S. (2002). Hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında mesleğe ilişkin algılarındaki değişimin incelenmesi: Hemşireliğe giriş dersinin bu değişimdeki rolü. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 6(2):10-20.

Koç, Z., Bal, C. ve Sağlam, Z. (2010). Erkek Öğrenci Hemşirelerin Hemşirelik Mesleğini Algılama Durumlarının Belirlenmesi, Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Sempozyum Özel Sayısı 318-323.

Korkusuz, B., Halıcı, A. ve Muluk, Z. (2009). Sekreterlik mesleğinde hizmet içi eğitim alanları: bir alan araştırması. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, 1, 110-126.

Özbek R. Kahyaoğlu M. ve Özgen N. (2007) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi. 9(2), 221-232.

Özcan, A (2006) Hemşire- Hasta İlişkisi ve İletişim, Ankara,Sistem Ofset,4-11.

Özpancar, N., Aydın, N. ve Akansel, N. (2008). Hemşirelik 1. Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği İle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi, CU Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 12 (3). 9-17.

Şirin, A., Öztürk, R., Bezci, G., Çakar, G. ve Çoban, A. (2008). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve mesleği uygulamaya yönelik görüşleri, Dirim Tıp Gazetesi, 83, 69-75.

Tanel, R., Kaya Şengören, S. ve Tanel, Z. (2007). Fizik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(2), 1-9.

Tekerek, M. ve Polat, S. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları, 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September, Fırat University, Elazığ.

Tengilimoğlu, D. ve Çıtak, N. (2003). Yönetici ve Tıp Sekreterliği. Ankara:Seçkin Yayın Dağıtım.

Tuncel, M. (2007). Meslek Yüksekokullarındaki Büro Yönetimi ve Sekreterlik Programlarının Sektörün İhtiyaçlarını Karşılama Durumunun Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tutar, H. (2001). Yönetici Sekreterliği. Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.

Yılmaz, B. ve Halıcı, A. (2010). İşgücü Devir Hızını Etkileyen Etmenler: Sekreterlik Mesleğinde Bir Araştırma, Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, 2(4), 93-108.

Zaman Kılıç, S. ve Gümüşeli, A. İ. (2010). İstanbul ili vakıf üniversitelerine bağlı meslek yüksekokullarında görevli öğretim elemanlarının iş doyum düzeyleri. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi. 39(2), 290-309.